

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08016/2017-ERU

Praha 31. srpna 2017

Č. j. 08016-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-08016/2017-ERU s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 8. srpna 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Mnichově Hradišti, v ulici [REDAKCE] u pozemku parc. [REDAKCE] zemní práce související se stavbou „rodinného domu včetně přípojek instalací, garážového stání, zpevněných ploch a oplocení v obci Mnichovo Hradiště v ulici [REDAKCE]“, při kterých došlo k poškození nízkotlakého plynovodu IPE Dn 90, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30717.

Odůvodnění

Dne 23. března 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození nízkotlakého plynovodu IPE DN 90 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 19. května 2017 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 03422-6/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 03422/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 31. srpna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou „rodinného domu včetně přípojek instalací, garážového stání, zpevněných ploch a oplocení v obci Mnichovo Hradiště v ulici [REDAKCE]“ (dále též „stavba“) prováděl právě účastník řízení na základě telefonické objednávky od pana [REDAKCE]. Předmětem objednávky bylo provedení vodovodní přípojky k rodinnému domu.

Provozovatelem distribuční soustavy bylo ve věci „Novostavba rodinného domu včetně přípojek“ dne 16. ledna 2015 vydáno Stanovisko o existenci sítí plynárenského zařízení v zájmovém území stavby za účelem existence sítí zn. [REDAKCE]. Ve stanovisku je uvedeno, že se v zájmovém území výstavby mohou nacházet plynárenská zařízení, která jsou ve fázi výstavby a dosud nebyla předána k provozování, případně plynárenská zařízení jiných vlastníků či správců. Souhlas s prováděním zemních prací je podmíněn provedením vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení.

Dne 8. srpna 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Mnichově Hradišti, v ulici [REDAKCE] u pozemku parc. č. [REDAKCE] při provádění prací souvisejících se stavbou k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo při provádění výkopu pomocí zemního stroje. Účastník řízení ve svém vyjádření doručeném Úřadu dne 13. února 2017 uvedl, že výkop v chodníku začal provádět ručním způsobem. V hloubce asi 1 m nalezl ocelovou trubku. Telefonicky se otázal objednatele, pana [REDAKCE], zda se v místě nenachází plyn nebo voda. Protože dostal odpověď, že plyn se nachází na druhé straně komunikace, pokračoval účastník řízení ve výkopu strojním způsobem. I přes ručně provedenou sondu však při vybírání výkopu účastník řízení zachytil jedním zubem lopaty za vedení plynu, které poškodil. Plynárenské zařízení nebylo dle účastníka zapískováno a chyběla ochranná fólie. Plynárenské zařízení bylo obsypáno i ostrým šterčkem, takže je možné, že při vybírání výkopu strojem se kámen dostal mezi zub lopaty a vedení plynu a tak došlo k jeho poškození.

Účastník řízení ihned vyrozuměl hasičský záchranný sbor, který po příjezdu na místo plynovod zaškrtil. Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému

správci plynárenského zařízení, který zajistil následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 35 m³ plynu do ovzduší za dobu 15 minut a k přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM [REDACTED] ze dne 8. srpna 2016 a z protokolu o úniku plynu ze dne 17. srpna 2016.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení před zahájením zemních prací nepožádal provozovatele distribuční soustavy o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu a dokonce ani tehdy, když v místě provádění zemních prací našel neznámé síť, nepožádal o konzultaci správce sítě, ale objednatel prací, na jehož informaci se spolehl, a pokračoval v zemních pracích pomocí zemního mechanismu. Účastník řízení podniká mimo jiné v oboru přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti a jistě je mu známo, že je věcí toho, kdo hodlá provádět jakoukoli stavební činnost, včetně zemních prací, aby si spolehlivým způsobem zjistil, zda při jeho činnosti může dojít ke střetu se zařízeními technické infrastruktury. I kdyby účastník řízení o těchto zákonných povinnostech nevěděl, nic to nemění na tom, že o nich vědět mohl a měl. Je totiž potřeba poukázat na to, že platí obecná zásada: neznalost práva neomlouvá. V posuzovaném případě se uplatní tato zásada tím spíše, že se jedná v podstatě o běžné zákonné povinnosti, které se dotýkají téměř každé činnosti prováděné v blízkosti jakéhokoliv typu technické infrastruktury. Nejedná se tedy o pravidla natolik výjimečná, aby je bylo možno považovat za natolik specifická a náročná na interpretaci, že jsou známá a pochopitelná pouze osobám vysoce kvalifikovaným a znalým zvláštních zákonných procedur.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení vědět měl a mohl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými

právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k malému úniku plynu do ovzduší a k přerušení dodávky 4 konečným zákazníkům po krátkou dobu, což svědčí o nižším významu poškozeného plynárenského zařízení a správní orgán tuto okolnost proto nehodnotí ani jako přitěžující ani jako polehčující. Za polehčující okolnost považuje správní orgán skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou folií a ani obsypem, dále pak opatření, která účastník řízení učinil k zabránění dalším škodám, a úhradu způsobené škody.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře

a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení